

Curtea Supremă de Justiție **ÎNCHEIERE**

13 martie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată în componența:

Președinte – Țurcan Anatolie,

Judecători – Daguța Sergiu și Eremciuc Ghenadie,

examinând, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea recursului declarat de către avocatul Grosu Eugen în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei din 15 martie 2023 a Completul de judecată al Curții de Apel Cahul, în cauza penală privindu-l pe

Pidcapca Dmitri Xxxx, xxxxxx.

Termenul de examinare:

instanța de fond: 30.09.2022 – 12.10.2022;

instanța de apel: 01.11.2022 – 15.03.2023;

instanța de recurs: 16.06.2023 – 13.03.2024.

Asupra recursului menționat, Completul de judecată

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința din 12 octombrie 2022 a Judecătorei Cahul, sediul Central Pidcapca Dmitri a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 179 alin.(1) și art.27, art.171 alin.(1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa:

- în baza art.179 alin.(1) Cod penal, 1 an închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

- în baza art.27, 171 alin.(1) Cod penal, 3 ani și 3 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilit lui Pidcapca Dmitri pedeapsa definitivă de 3 ani 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

S-a încasat de la inculpatul Pidcapca Dmitri în bugetul de stat cheltuielile judiciare în sumă de 320 lei, suportate pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară nr. xxxx din 14.09.2022.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, instanța de fond a constatat că, Pidcapca Dmitri, la data de 12.09.2022, aproximativ ora 21:30, având scopul pătrunderii și rămânerii ilegale în domiciliul lui Cravenco Maria, amplasat în satul Xxxx, raionul Xxxx, fără consimțământul acesteia, încălcând dreptul la inviolabilitatea domiciliului, fără a avea permisiunea lui Cravenco Maria, a pătruns ilegal în domiciliul ultimei și a ignorat cerințele acesteia de a părăsi domiciliul său.

În drept, fapta inculpatului Pidcapca Dmitri a fost calificată ca infracțiune prevăzută de art.179 alin.(1) Cod penal, potrivit indicilor: *pătrunderea și rămânerea ilegală în domiciliul unei persoane fără consimțământul acesteia*.

Tot el, Pidcapca Dmitri continuându-și acțiunile sale infracționale, la data de 12.09.2022, în jurul orei 21:30, urmărind scopul întreținerii unui raport sexual contrar voinței lui Cravenco Maria, după ce a pătruns ilegal în casa ei din satul Xxxx, raionul Xxxx, i-a pus mâna la gură ca să nu poată vorbi, însă aceasta i-a împins mâna de la gură și-i solicita să părăsească domiciliul său, la care Pidcapca Dmitri ignorând în continuare cerințele acesteia de a părăsi domiciliul, a tras-o de mână afară în mijlocul curții, unde aplicând forța fizică, a trântit-o cu fața la pământ, a dezbrăcat-o până la genunchi de haine, inclusiv lenjeria intimă, după care a încercat să întrețină cu Cravenco Maria un raport sexual forțat, însă Cravenco Maria i-a opus rezistență fizică, și a început să strige, fapt auzit de către vecini, după care a reușit să se ridice și să fugă spre poartă, ca urmare din cauze independente de voința lui Pidcapca Dmitri, acesta nu și-a putut realiza intenția până la sfârșit.

În drept, fapta inculpatului Pidcapca Dmitri a fost calificată ca infracțiune prevăzută de art.27, 171 alin.(1) Cod penal, potrivit indicilor: *tentativă de viol, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică sau psihică a persoanei sau profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra ori de a-și exprima voința*.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței a fost contestată cu apel de către avocatul Grosu Eugeniu în interesele inculpatului, în care a solicitat casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri prin care inculpatul Pidcapca Dmitri să fie achitat de învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.27, 171 alin.(1) Cod penal, din motiv că în acțiunile acestuia lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii și aplicarea pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.179 Cod penal a unei pedepse neprivative de libertate.

Argumentele apelului:

Instanța de judecată analizând probele cercetate în ședința de judecată greșit a ajuns la concluzia că inculpatul ar fi avut intenția și ar fi încercat să întrețină un raport sexual forțat cu partea vătămată, bazându-se doar pe presupunerile ultimei, fără a lua în considerare că hainele părții vătămate nu au fost rupte și nici careva leziuni corporale în zona organelor genitale nu au fost depistate.

La fel, instanța de judecată nu a luat în considerare că martorul Țarlungă Tudor în ședința de judecată a comunicat că fiind audiat la poliție nu a declarat că ar fi

discutat sau i-ar fi comunicat partea vătămată despre intenția lui Pidcapca Dmitri de a întreține cu aceasta un raport sexual, cele scrise de ofițerul de urmărire penală nefiind relatat de acesta.

4. Prin decizia din 15 martie 2023 al Completului de judecată al Curții de Apel Cahul, a fost respins, ca nefondat, apelul declarat, cu menținerea sentinței.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că, verificând legalitatea și temeinicia sentinței contestate, a considerat că prima instanță în rezultatul aprecierii probelor administrate în cadrul cercetării judecătorești cu respectarea principiului contradictorialității și egalității părților în drepturi procesuale, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității probelor, precum și a coroborării lor, întemeiat a ajuns la concluzia că fapta de violare de domiciliu și tentativă de viol au fost săvârșite de inculpatul Pidcapca Dmitri, precum și corect au fost încadrate juridic ca infracțiune prevăzută de art.179 alin.(1) Cod penal, conform indicilor: *violarea de domiciliu, adică pătrunderea și rămânerea ilegală în domiciliul unei persoane, fără consimțământul acesteia*, și art.27, art.171 alin.(1) Cod penal, potrivit indicilor: *tentativă de viol, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică sau psihică a persoanei sau profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra ori de a-și exprima voința*.

Aceste împrejurări au fost constatate prin totalitatea de probe administrate la cauza penală și cercetate direct și nemijlocit în cadrul cercetării judecătorești, care au fost apreciate, cu respectarea criteriilor stabilite în art. 101 CPP, din punct de vedere a pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Verificând legalitatea sentinței, sub aspectul stabilirii categoriei și termenului pedepsei inculpatului Pidcapca Dmitri, s-a atestat că instanța de fond la stabilirea pedepsei inculpatului a respectat principiile de individualizare a pedepsei prevăzute de art.7, 75 Cod penal, aplicându-i acestuia o pedeapsă echitabilă și în limitele stabilite de sancțiunea normei de incriminare.

De asemenea, a considerat că prima instanță, prin aplicarea prevederilor art.227 alin.(2) și art. 229 CPP, și având în vedere că cheltuielile judiciare sunt suportate pentru buna desfășurare a procesului penal, întemeiat a admis cerința procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare și a încasat de la Pidcapca Dmitri suma de 320 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare suportate de organul de urmărire penală pentru efectuarea expertizei judiciare nr. 202213P0258 din 14.09.2022.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu *recurs* de către avocatul Grosu Eugen în numele inculpatului, care solicită casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri prin care inculpatul Pidcapca Dmitri să fie achitat de învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.27, 171 alin.(1) Cod penal, din motiv că în acțiunile acestuia lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii și stabilirea unei pedepse neprivative de libertate pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute

de art.179 Cod penal, ori după caz de a remite cauza la rejudecare în aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

În susținerea recursului declarat indică argumente în fapt similare celor indicate în cererea de apel.

În drept recursul declarat nu conține argumentarea temeiurilor de recurs prevăzute de art. 427 alin.(1) Cod de procedură penală (redacția legii în vigoare la data declarării recursului, până la 01.09.2023).

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. XI alin.(3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) (nr.246 din 31.07.2023, în vigoare 01 septembrie 2023), recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Totodată, din textul legii menționate, rezultă că procedura de examinare a admisibilității recursurilor depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a acestei legi, urmează să fie efectuată conform noilor modificări introduse în prevederile Codului de procedură penală, în vigoare din 01 septembrie 2023.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr.246 din 31.07.2023, în vigoare 01 septembrie 2023), instanța de recurs, examinând admisibilitatea recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în baza materialelor din dosar, este în drept să declare recursul inadmisibil în cazul în care constată că, recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Potrivit recursului declarat, se constată că recurentul nu este de acord cu soluțiile instanțelor de fond privitor la condamnarea inculpatului în baza art.27, 171 alin.(1) Cod penal, menționând că probatoriul administrat nu dovedește vinovăția acestuia în săvârșirea infracțiunii incriminate.

Totodată, recurentul exprimă dezacordul cu individualizarea pedepsei stabilite în baza art.179 Cod penal, considerând că în privința acestuia urma a fi aplicată pedeapsa cu suspendare sau de o altă categorie neprivativă de libertate.

Referitor la criticele expuse de către recurent, completul de judecată amintește că la etapa judecării recursului, instanța nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, acestea fiind atributul exclusiv al primei instanțe și al instanței de apel. Deci, completul de judecată nu va examina criticile referitoare la greșita reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factice, ci v-a verifica prin raportare la situația de fapt stabilită de instanța de apel, corectitudinea încadrării juridice a faptelor săvârșite de inculpatul Pidcapca Dmitri.

Analizând materialele cauzei, completul de judecată constată că, alegațiile recurentului privitor la pretinsa eroare judiciară reținută la calificarea juridică a acțiunilor inculpatului este vădit nefondată, deoarece instanța de apel just a menținut soluția instanței de fond, motivându-și concluziile de acceptare a argumentelor expuse în sentința primei instanțe. Or, din toate probele examinate și cercetate, instanța de apel a constatat indubitabil și a motivat concluziile prin care a constatat că inculpatul Pidcapca Dmitri a comis infracțiunea ce i s-a încriminat individualizată ca „*pătrunderea și rămânerea ilegală în domiciliul unei persoane fără consimțământul acesteia*” adică infracțiunea prevăzută art.179 alin.(1) Cod penal, cât și infracțiunea ce i s-a încriminat individualizată ca „*tentativă de viol, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică sau psihică a persoanei sau profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra ori de a-și exprima voința*”, infracțiunea prevăzută de art.27, 171 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, a examinat complet și obiectiv probele administrate și verificate sub aspectul pertinenței, concludenței, utilității și veridicității, cele ale apărării cât și cele ale acuzării, fapt ce face ca concluzia instanțelor inferioare despre vinovăția lui Pidcapca Dmitri în săvârșirea infracțiunilor imputate, să fie una legală și întemeiată.

Cu referire la argumentul invocat în recurs privind individualizarea pedepsei, instanța de recurs menționează că, instanța de apel a motivat decizia privind menținerea pedepsei stabilite de prima instanță, atât în baza art.27, 171 alin. (1) Cod penal – 3 ani 3 luni închisoare, cât și pedeapsa stabilită în baza art.179 alin.(1) Cod penal - 1 an închisoare, iar conform art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit pedeapsa definitivă sub formă de 3 ani 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Or, la caz s-a constatat cu certitudine că, atât instanța de apel, cât și prima instanță a respectat principiile generale de individualizare a pedepselor, și anume, a fost luat în considerație la stabilirea pedepselor personalitatea acestuia, indicându-se că la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, potrivit caracteristicii eliberate de SP (Colibași) al IP Cahul, se caracterizează negativ, circumstanțe atenuante conform art.76 Cod penal nu au fost stabilite, circumstanțe agravante conform art.77 Cod penal, s-au reținut că a săvârșit infracțiunea de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză (f.d. 69-72).

Totodată, instanța a constatat că în perioada de timp 01.04.2018 – 12.07.2022, Pidcapca Dmitri a fost atras la răspundere contravențională (f.d.73).

Astfel, raționamentul de aplicare a pedepsei cu suspendare, potrivit art.90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire

penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea în cursul procesului.

Pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite.

De asemenea, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, cât și de alte persoane.

În contextul celor expuse, completul de judecată conchide că, pentru a atinge scopul pedepsei penale, și a convinge inculpatul în necesitatea respectării ordinii de drept și a normelor morale, este oportună izolarea lui de societate, urmând să execute real pedeapsa aplicată.

Mai mult, pentru motivele invocate în recurs, se regăsesc argumente plauzibile în decizia instanței de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (pct.4.1. din decizie), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor cauzei nu poate servi temei pentru reexaminarea acesteia.

Or, completul de judecată constată că, în mare parte, recursul repetă textul apelului, argumentele invocate în recurs fiind anterior invocate și în apel, iar instanța de apel examinându-le în ansamblu le-a dat o apreciere corespunzătoare, conform art. art. 414, 417 Cod de procedură penală, s-a pronunțat argumentat și detaliat asupra lor, indicând temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea lor, precum și motivele adoptării soluției, pe care completul de judecată și-o asumă în totalitate.

Având în vedere acest aspect, instanța de recurs însușește în întregime considerentele expuse în decizia instanței de apel (f.d.203-215), redate succint la *pct. 4.1.* al prezentei decizii și consideră că o expunere repetată asupra lor este inutilă, fapt ce este în deplină concordanță cu jurisprudența și practica Curții Europene pentru Drepturile Omului, care în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, în pct. 37 al Hotărârii a statuat că, dacă art.6 § 1 din Convenția obligă instanțele să își motiveze deciziile, acesta nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, 19.04.1994*).

Cu toate acestea, noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă care nu și-a motivat decizia, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară fie prin alt mod, să fi examinat totuși în mod real chestiunile esențiale supuse atenției sale și să nu se fi mulțumit să confirme pur și simplu concluziile unei instanțe inferioare (*Helle împotriva Finlandei, 19.12.1997*).

Analizând materialele cauzei și hotărârea judecătorească atacată, completul de judecată nu constată vreo eroare de drept ce ar afecta legalitatea acesteia, și având în vedere faptul că recursul declarat nu conține argumentarea în drept pe temeiurile de

recurs prevăzute de art. 427 alin.(1) Cod de procedură penală (redacția legii în vigoare la data declarării recursului, până la 01.09.2023), potrivit art.432 alin. (2) pct.4) Cod de procedură penală, recursul urmează a fi declarat inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Inadmisibilitatea recursului declarat de către avocatul Grosu Eugen în numele inculpatului, împotriva deciziei din 15 martie 2023 a Completul de judecată al Curții de Apel Cahul, în cauza penală în privința lui *Pidcapca Dmitri Xxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Daguța Sergiu

Eremciuc Ghenadie